

Olsztyn, 8 kwietnia 2016 r.

**WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI**
FK-VI.431.6.2016

**Szanowny Pan
Grzegorz Zapadka
Wójt Wielbarka
ul. Grunwaldzka 2
12-160 Wielbark**

Stosownie do art. 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092), zwanej dalej „ustawą o kontroli w administracji rządowej”, przekazuję Panu treść wystąpienia pokontrolnego.

Wystąpienie pokontrolne

Kontrolę przeprowadzono w Urzędzie Gminy Wielbark, ul. Grunwaldzka 2, 12-160 Wielbark, NIP: 745-17-46-724, REGON: 000547916.

W okresie objętym kontrolą oraz w okresie prowadzenia kontroli stanowiska pełnili:

- Pan Grzegorz Zapadka – Wójt, wybrany na stanowisko w wyniku wyborów bezpośrednich 16 listopada 2014 r.;
- Pani Agnieszka Dzięczek – Sekretarz, zatrudniona na podstawie umowy o pracę od 1 lipca 2011 r. (na ww. stanowisku);
- Pan Janusz Rumiński – Kierownik Referatu Inwestycji, Infrastruktury, Ochrony Środowiska i Rozwoju Gospodarczego, zatrudniony na podstawie umowy o pracę od 1 stycznia 2015 r., sprawujący bezpośredni nadzór nad pracownikiem realizującym zadanie objęte kontrolą;
- Pani Anna Szewczyk – inspektor ds. planowania przestrzennego i gospodarki nieruchomościami, zatrudniona na podstawie umowy o pracę od 4 maja 2005 r., pracownik realizujący zadanie objęte kontrolą.

[akta kontroli str. 31]

Kontrolę przeprowadził zespół pracowników Wydziału Finansów i Kontroli Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, w składzie:

- Pan Radosław Gazda – inspektor wojewódzki; legitymacja służbowa nr 21/2014, wydana przez Dyrektora Generalnego Warmińsko - Mazurskiego Urzędu

Wojewódzkiego w Olsztynie – przewodniczący zespołu kontrolnego, na podstawie pisemnego imiennego upoważnienia do kontroli nr FK-VI.0030.133.2016 z 26 lutego 2016 r., wydanego przez Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego;

- Pani Iwona Zajac – inspektor wojewódzki, legitymacja służbowa nr 3/2015, wydana przez Dyrektora Generalnego Warmińsko - Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie - członek zespołu kontrolnego, na podstawie pisemnego imiennego upoważnienia do kontroli nr FK-VI.0030.134.2016 z 26 lutego 2016 r., wydanego przez Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego.

[akta kontroli str. 27-30]

Kontrolę rozpoczęto i zakończono 1 marca 2016 r., co zostało odnotowane w Księżce kontroli Urzędu Gminy Wielbark znak: OR.1714 pod pozycją nr 1/2016.

Przedmiotem kontroli była ocena prawidłowości wykonywania zadań zleconych z zakresu administracji rządowej dotyczących wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu i poza miejscem sprzedaży, realizowanych na podstawie ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t. j. Dz.U. z 2015 r., poz. 1286 ze zm.), zwanej dalej „ustawą”. Kontrolą objęto 2015 rok.

Na podstawie § 9 ust. 3 pkt. 16 zarządzenia nr OR.0050.97.2014 Wójta Gminy Wielbark z dnia 31 grudnia 2014 r. w sprawie nadania Urzędowi Gminy Wielbark regulaminu organizacyjnego, zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej polegające na wydawaniu zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych zostało przypisane Referatowi Inwestycji, Infrastruktury, Ochrony Środowiska i Rozwoju Gospodarcemu.

[akta kontroli str. 112-119]

Zadanie objęte kontrolą realizowane jest przez jednego pracownika ww. referatu, tj. inspektora ds. planowania przestrzennego i gospodarki nieruchomościami, który w swoim zakresie czynności w pkt I ppkt 10 posiada zapis o treści: „(...) *prowadzenie spraw związanych z wydawaniem zezwoleń na prowadzenie sprzedaży napojów alkoholowych do spożycia w miejscu i poza miejscem sprzedaży oraz decyzji odmownych o wygaśnięciu lub cofnięciu zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych (...)*”.

Do zadań pracownika należy również szereg innych zadań z zakresu inwestycji gminnych, infrastruktury i rozwoju gospodarczego, np. takich jak prowadzenie spraw związanych z: planowaniem przestrzennym, nabywaniem i zbywaniem nieruchomości, naliczaniem opłat z tytułu użytkowania wieczystego, użytkowania i zarządu, podziałem i rozgraniczaniem nieruchomości, prowadzeniem ewidencji mienia komunalnego, wydawaniem zezwoleń na wykonywanie regularnych przewozów osób w krajowym transporcie drogowym.

Zgodnie z informacją uzyskaną od Wójta Gminy Wielbark, procentowy stosunek zadania objętego kontrolą do pozostałych zadań realizowanych przez pracownika wynosi: 18%. Średni czas poświęcony na wykonywanie przez inspektora zadania objętego kontrolą wynosi

– w rozliczeniu tygodniowym 7 godzin, w miesięcznym – 28 godzin.

[akta kontroli str. 36-38]

Podstawę prawną prowadzenia kontroli stanowiły: art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (t. j. Dz.U. 2015, poz. 525 ze zm.), art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092), art. 18 ust. 1, art. 18¹ ust. 1 i ust. 4, art. 18⁴ ust. 1 ustawy oraz art. 75 ust. 1 pkt. 1 i art. 76 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (t. j. Dz.U. z 2015 r., poz. 584 ze zm.), zwanej dalej „ustawą o s.d.g.”.

Wójt upoważnił pracownika realizującego zadanie do udzielania informacji i wyjaśnień oraz udostępniania dokumentacji z zakresu objętego kontrolą, w czasie trwania czynności kontrolnych.

[akta kontroli str. 32]

Bieżąca kontrola była drugą kontrolą zewnętrzną z tego zakresu przeprowadzaną w Urzędzie Gminy Wielbark. W 2014 r. Regionalna Izba Obrachunkowa w Olsztynie przeprowadziła kontrolę gospodarki finansowej, która swoim zakresem objęła również wydanie 5 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu lub poza miejscem sprzedaży. W przedmiotowym zakresie stwierdzono, iż 2 zezwolenia zostały wydane niezgodnie z postanowieniami art. 11¹ ust. 2 ustawy, gdyż opłata za zezwolenia na sprzedaż alkoholu została wniesiona po uprzednim wydaniu zezwoleń.

[akta kontroli str. 9-13]

Na podstawie ustaleń kontroli, realizację zadań z zakresu wydawania przez Urząd Gminy Wielbark zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu i poza miejscem sprzedaży ocenia się **pozytywnie z nieprawidłowościami**.

W okresie objętym kontrolą obowiązywały następujące przepisy prawa miejscowego, dotyczące przedmiotu kontroli:

- Uchwała Nr XIX/140/02 Rady Gminy Wielbark z dnia 14 lutego 2002 r. w sprawie ustalenia liczby punktów sprzedaży napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5% alkoholu z wyjątkiem piwa, przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży jak i w miejscu sprzedaży (Dz. Urz. Woj. War. – Maz. Nr 42 poz. 636). Na podstawie ww. uchwały ustalono, iż liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży nie może przekroczyć **22** punktów; w miejscu sprzedaży nie może przekroczyć **8** punktów.
- Uchwała Nr VI/49/03 Rady Gminy Wielbark z dnia 16 kwietnia 2003 r. w sprawie określenia zasad usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych na terenie gminy Wielbark (Dz. Urz. Woj. War. – Maz. Nr 86, poz. 1260).

Ponadto, uchwałą Nr III/25/15 Rady Gminy Wielbark z dnia 18 lutego 2015 r. zatwierdzono Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2015 (nie stanowi aktu prawa miejscowego).

[akta kontroli str. 41-43]

Ocena działalności jednostki kontrolowanej wynika z następujących ustaleń i ocen dokonanych w poszczególnych obszarach (zagadnieniach) objętych kontrolą.

1. Kompletność wniosków przedsiębiorców o wydanie zezwoleń i wymaganych ustawowo do ich wydania załączników.

W 2015 r. do Urzędu Gminy Wielbark wpłynęło łącznie 9 wniosków o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, z tego:

- przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży - 4;
- przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży - 1;
- jednorazowych – 4.

[akta kontroli str. 9, 36-40]

Kontroli poddano wszystkie wnioski, które były składane przez przedsiębiorców wg wzorów opracowanych przez pracownika realizującego zadanie. Wzór wniosku o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu lub poza miejscem sprzedaży oraz wzór wniosku o wydanie jednorazowego zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych zawierających do 4,5% alkoholu oraz piwa, przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży zawierały wszystkie elementy określone w art. 18 ust. 5 ustawy. W przypadku wniosku o wydanie jednorazowego zezwolenia nie znalazł zastosowania element określony w art. 18 ust. 5 pkt 5 ustawy, tj. adres punktu sprzedaży, co jest zgodne z art. 18¹ ust. 1 ustawy, który to przepis wyłącza stosowanie art. 18 ust. 5 pkt 5 ustawy przy wydawaniu zezwoleń jednorazowych.

Wzory ww. wniosków znajdują się w aktach kontroli.

[akta kontroli str. 44-45]

Ustalono, iż skontrolowane wnioski zawierały wymagane elementy i załączniki, wymienione w art. 18 ust. 5 i 6 ustawy.

W przypadku wszystkich wniosków, stwierdzono uchybienie dotyczące trybu przyjęcia wniosku, określonego w art. 11 ust. 3 i 4 pkt 1 i 2 ustawy o s.d.g. Stosownie do ww. przepisu właściwy organ, przyjmując wniosek, niezwłocznie potwierdza jego przyjęcie. Potwierdzenie powinno zawierać wskazanie daty wpływu oraz terminu rozpatrzenia wniosku, a także pouczenie o przysługujących przedsiębiorcy środkach odwoławczych.

Z wyjaśnień Wójta wynika, że przedmiotowe potwierdzenie nie było wydawane na skutek błędnej interpretacji ww. przepisu, zgodnie z którą urzędowe potwierdzenie przyjęcia wniosku było stosowane tylko do przedsiębiorców dokonujących wpisu do CEIDG.

[akta kontroli str. 34-35]

Odnosząc się do ww. wyjaśnienia należy zauważyć, że na podstawie przedmiotowych wniosków są załatwiane sprawy przedsiębiorców, w związku z czym pod uwagę powinny

być brane regulacje w powyższym zakresie, określone w art. 11 ustawy o s.d.g., który to artykuł w ust. 3 nakłada obligatoryjnie na organ obowiązek potwierdzenia przyjęcia wniosku, a w ust. 4 dodatkowo wymienia elementy jakie powinno ono zawierać.

Skutkiem opisanego uchybienia jest naruszenie obowiązku wynikającego z art. 11 ust. 3 i 4 pkt. 1 i 2 ustawy o s.d.g. poprzez niezachowanie właściwego trybu przyjęcia wniosku, a co się z tym wiąże, niepoinformowanie przedsiębiorcy o terminie rozpatrzenia wniosku oraz przysługujących mu środkach odwoławczych.

Odpowiedzialnymi za powstanie ww. uchybienia są: pracownik odpowiedzialny za realizację zadania objętego kontrolą oraz osoba bezpośrednio go nadzorująca.

2. Uzyskanie pozytywnej opinii komisji rozwiązywania problemów alkoholowych o zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z uchwałami rady gminy, tj. uchwałą dot. ustalenia dla terenu gminy liczby punktów sprzedaży napojów zawierających powyżej 4,5% alkoholu (z wyjątkiem piwa) przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży jak i w miejscu sprzedaży; uchwałą określającą zasady usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych.

Wszystkie skontrolowane wnioski o wydanie zezwoleń uzyskały pozytywną opinię Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, wymaganą zgodnie z art. 18 ust. 3 a ustawy. Opinie były wydawane w drodze postanowienia, zgodnie z art. 106 § 1 i § 5 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t. j. z 2016 r., poz. 23), zwanej dalej „kpa”.

3. Wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu lub poza miejscem sprzedaży.

W 2015 r. na podstawie 5 pisemnych wniosków wydano łącznie 13 decyzji, z tego 10 na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży i 3 na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży.

[akta kontroli str. 9, 36-40]

Wójt Wielbarka wydał zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w ilości nieprzekraczającej limitu punktów sprzedaży oraz w zgodzie z zasadami dotyczącymi ich lokalizacji. Na dzień 31 grudnia 2015 r. wykorzystanie limitów punktów sprzedaży wynosiło odpowiednio:

- dla napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży – 68,18% (limit – 22 punkty; wykorzystanie – 15),
- dla napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży – 37,5% (limit – 8 punktów, wykorzystanie – 3).

[akta kontroli str. 46, 36-40]

Zezwolenia wydawane były oddzielnie na każdy rodzaj napojów alkoholowych, zgodnie z właściwością miejscową i rzeczową organu zezwalającego właściwego ze względu na

lokalizację punktu sprzedaży, stosownie do art. 18 ust. 1 i 3 ustawy. Zgodnie z art. 18 ust 9 ustawy, wydane zostały one na czas oznaczony, nie krótszy niż 4 lata, a w przypadku sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży - nie krótszy niż 2 lata. Zezwolenia wydane zostały w terminie określonym w art. 35 kpa.

We wszystkich przypadkach wręczenie stronie zezwolenia miało miejsce w dniu wniesienia przez przedsiębiorcę opłaty za wydanie zezwolenia i po okazaniu pracownikowi Urzędu Gminy Wielbark jej dowodu. Każdorazowo potwierdzenie odbioru zezwolenia przez przedsiębiorcę dokonywane było na wydany zezwoleniu.

Przykładowe zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu lub poza miejscem sprzedaży znajdują się w aktach kontroli.

[akta kontroli str. 47-61]

Z oświadczenia pracownika realizującego zadanie wynika, że informacje dotyczące uzyskania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych były przekazywane do CEIDG, zgodnie z art. 37 ust. 5 ustawy o s.d.g.

[akta kontroli str. 65]

W przypadku wszystkich skontrolowanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych (w tym zezwoleń jednorazowych) stwierdzono brak uzasadnienia faktycznego i prawnego decyzji lub informacji o odstąpieniu od takiego uzasadnienia w momencie, gdy spełnione zostały przesłanki określone w art. 107 § 4 kpa., tj. gdy decyzja uwzględnia w całości żądanie strony.

[akta kontroli str. 47-63]

Z wyjaśnień inspektora ds. planowania przestrzennego i gospodarki nieruchomościami wynika, iż odstąpiono od uzasadnienia decyzji wobec uwzględnienia w całości żądania strony oraz z uwagi na brak ww. elementu w szablonie gotowej decyzji zamieszczonej w programie puma przez firmę ZETO.

[akta kontroli str. 64]

Odnosząc się do ww. wyjaśnień należy zauważyć, że zezwolenia, jako akty administracyjne powinny zawierać wszystkie elementy określone w przepisie art. 107 § 1 kpa. Jednym z tych elementów jest uzasadnienie faktyczne oraz prawne decyzji, przez które należy rozumieć wskazanie faktów, na których organ się oparł oraz faktów którym odmówił mocy dowodowej, jak również wyjaśnienie podstawy prawnej z przytoczeniem przepisów prawa (art. 107 § 3 kpa.).

W związku z faktem, iż skontrolowane zezwolenia uwzględniają w całości żądanie strony, a odstąpienie od przywołania w decyzji art. 107 § 4 kpa nie może być kwalifikowane jako wada prawna wydanego rozstrzygnięcia administracyjnego, uchybienie w ww. zakresie nie wywiera żadnych skutków prawnych.

Odpowiedzialnymi za powstanie ww. uchybienia są: pracownik odpowiedzialny za realizację zadania objętego kontrolą oraz osoba bezpośrednio go nadzorująca.

4. Wydawanie zezwoleń jednorazowych oraz na sprzedaż, podawanie i spożywanie napojów zawierających więcej niż 4,5% alkoholu podczas imprez na otwartym powietrzu.

W 2015 roku Wójt Wielbarka na podstawie 4 wniosków przedsiębiorców posiadających zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych wydał 4 jednorazowe zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych zawierających do 4,5% zawartości alkoholu oraz na piwo.

Zezwolenia te wydane zostały bez zbędnej zwłoki, po uzyskaniu pozytywnej opinii Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, zgodnie z art. 18¹ ust. 2 ustawy, tj. na okres do dwóch dni (w 4 przypadkach zezwolenie ważne 1 dzień, a w 1 – 2 dni). Każdorazowo opłata za wydanie jednorazowego zezwolenia dokonana została przed jego wydaniem, w wysokości odpowiadającej 1/12 rocznej opłaty za zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych zawierających do 4,5% zawartości alkoholu oraz na piwo, tj.: 43,75 zł.

[akta kontroli str. 9, 40, 62-63]

W powyższym obszarze stwierdzono uchybienie polegające na powołaniu, we wszystkich zezwoleniach jednorazowych, niewłaściwej podstawy prawnej. Decyzje wydawano na podstawie art. 18 ust. 1, 3 i 9 ustawy oraz art. 104 kpa, podczas gdy podstawę prawną powinien stanowić art. 18¹ ust. 1 ustawy.

[akta kontroli str. 40, 62-63]

Z wyjaśnień Wójta wynika, że „Zła podstawa prawna w zezwoleniu jednorazowym na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych wynika z szablonu gotowej decyzji zamieszczonej w programie puma przez firmę ZETO. Urząd wystąpi o zmianę szablonu.”

[akta kontroli str. 34-35]

Należy zauważyć, że korzystanie z gotowego szablonu decyzji, zawierającego błąd w podstawie prawnej zezwolenia, nie zwalnia organ z odpowiedzialności za ww. uchybienie. Do dnia zakończenia kontroli, tj. 1 marca 2016 r. nie zwrócono się do administratora użytkowanego przez Urząd systemu komputerowego z wnioskiem o umożliwienie prawidłowego przywoływania podstawy prawnej w zezwoleniach jednorazowych.

W powyższych przypadkach uznaje się, iż doszło do naruszenia norm prawa procesowego.

Odpowiedzialnymi za powstanie ww. uchybienia są: pracownik odpowiedzialny za realizację zadania objętego kontrolą, który nie podjął żadnych czynności w celu skorygowania podstawy prawnej w szablonie zezwolenia jednorazowego oraz osoba bezpośrednio go nadzorująca.

W przypadku wszystkich jednorazowych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych brakowało uzasadnienia prawnego i faktycznego bądź podstawy prawnej odstąpienia od takiego uzasadnienia, o czym szczegółowo w pkt 3 niniejszego projektu wystąpienia pokontrolnego.

[akta kontroli str. 40, 62-64]

5. Wydawanie zezwoleń przedsiębiorcom, których działalność polega na organizacji przyjęć.

W okresie objętym kontrolą nie wydawano zezwoleń przedsiębiorcom, których działalność polega na organizacji przyjęć, tj. zezwoleń, o których mowa w art. 18¹ ust. 4 ustawy.

[akta kontroli str. 9-10]

6. Wydawanie zezwoleń na wyprzedaż (po wygaśnięciu zezwolenia) posiadanych, zinventaryzowanych zapasów napojów alkoholowych.

W 2015 r. nie wydawano zezwoleń na wyprzedaż (po wygaśnięciu zezwolenia) posiadanych, zinventaryzowanych zapasów napojów alkoholowych, o których mowa w art. 18⁴ ust. 1 ustawy. *[akta kontroli str. 9-10]*

7. Cofanie zezwoleń oraz wydawanie decyzji administracyjnych odmawiających wydania zezwoleń.

W okresie objętym kontrolą nie stwierdzono przypadków cofania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych (art. 18 ust. 10 ustawy) oraz wydawania decyzji administracyjnych odmawiających wydania zezwoleń. *[akta kontroli str. 9-10]*

8. Wydawanie decyzji o wygaśnięciu zezwoleń.

W okresie objętym kontrolą Wójt Gminy Wielbark, na wniosek stron, wydał 13 decyzji w przedmiocie wygaśnięcia zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu i poza miejscem sprzedaży. Podstawę wygaszenia przedmiotowych decyzji stanowił art. 18 ust. 12 pkt 1 ustawy, w związku z likwidacją punktu sprzedaży. *[akta kontroli str. 9-10]*

Wszystkie decyzje w sprawie wygaśnięcia zezwolenia były zgodne z art. 107 kpa i wydane zostały w terminie wynikającym z art. 35 kpa, przez osobę uprawnioną, tj. Wójta Gminy Wielbark lub Kierownika Referatu Inwestycji, Infrastruktury, Ochrony Środowiska i Rozwoju Gospodarczego, działającego na podstawie upoważnienia Wójta z 7 stycznia 2015 r. *[akta kontroli str. 66-90]*

Z oświadczenia pracownika realizującego zadanie wynika, że informacje dotyczące wygaśnięcia zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych były przekazywane do CEIDG, zgodnie z art. 37 ust. 5 ustawy o s.d.g. *[akta kontroli str. 65]*

9. Pobieranie opłat za korzystanie z zezwoleń na napoje alkoholowe (prawidłowość naliczania opłat, terminowość składania pisemnych oświadczeń przez przedsiębiorców o wartości sprzedaży brutto napojów alkoholowych, terminowość wnoszenia opłat).

Ustalono, że w okresie objętym kontrolą 24 przedsiębiorców, prowadzących działalność gospodarczą w 26 punktach sprzedaży napojów alkoholowych, było zobowiązanych do złożenia do dnia 31 stycznia 2015 r. pisemnego oświadczenia o wartości sprzedaży poszczególnych rodzajów napojów alkoholowych w punkcie sprzedaży w roku 2014, zgodnie z art. 11¹ ust. 4 ustawy. *[akta kontroli str. 36-40, 91-92]*

Z powyższego obowiązku wywiązali się wszyscy przedsiębiorcy, którzy w ustawowym terminie przedłożyli oświadczenie o wartości sprzedaży poszczególnych rodzajów napojów alkoholowych w punkcie sprzedaży w roku 2014.

W wyniku weryfikacji dokumentacji objętej kontrolą ustalono, że 22 oświadczenia zostały złożone na wzorze druku opracowanym przez pracownika odpowiedzialnego za realizację zadania, zamieszczonym na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Gminy Wielbark. W oświadczeniach powołano art. 233 § 1 Kodeksu karnego, który stanowi: kto, składając zeznanie mające służyć za dowód w postępowaniu sądowym lub w innym postępowaniu prowadzonym na podstawie ustawy, zeznaje nieprawdę lub zataja prawdę, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3. Wprowadzenie takiego zapisu stanowi uchybienie, ponieważ w ustawie brak jest unormowań wskazujących na składanie oświadczenia o wartości sprzedaży poszczególnych rodzajów napojów alkoholowych pod rygorem odpowiedzialności karnej. W myśl przepisu art. 233 § 6 Kodeksu karnego, przepisy art. 233 § 1 – 3 oraz § 5 Kodeksu karnego stosuje się odpowiednio do osoby, która składa fałszywe oświadczenie, jeżeli przepis ustawy przewiduje możliwość odebrania oświadczenia pod rygorem odpowiedzialności karnej.

W trakcie trwania czynności kontrolnych pracownik odpowiedzialny za realizację zadania dokonał stosownej korekty wzoru druku oświadczenia, poprzez usunięcie z niego klauzuli odpowiedzialności karnej wynikającej z art. 233 § 1 Kodeksu karnego.

[akta kontroli str. 91-94]

Ponadto, w 2 przypadkach stwierdzono odebranie oświadczenia pod rygorem odpowiedzialności karnej wynikającej z art. 247 Kodeksu karnego, który to przepis stanowi: kto znęca się fizycznie lub psychicznie nad osobą prawnie pozbawioną wolności, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

[akta kontroli str. 91-92, 95]

Zgodnie z wyjaśnieniami Wójta, przyczyną przyjmowania oświadczeń o wartości sprzedaży poszczególnych rodzajów napojów alkoholowych w punkcie sprzedaży w roku 2014 pod rygorem odpowiedzialności karnej wynikającej z art. 233 § 1 i art. 247 Kodeksu Karnego było przeoczenie ze strony pracownika.

[akta kontroli str. 34-35]

Odpowiedzialnymi za powstanie ww. uchybienia są: pracownik odpowiedzialny za realizację zadania objętego kontrolą oraz osoba bezpośrednio go nadzorująca.

W toku prowadzonej kontroli stwierdzono nieprawidłowość polegającą na niewygaszaniu zezwoleń przedsiębiorcom - na podstawie art. 18 ust. 12 pkt 5 ustawy – w przypadku dokonania opłaty pierwszej raty za korzystanie z zezwolenia po upływie ustawowego terminu, tj.: po 31 stycznia. Nieprawidłowość dotyczyła 3 przedsiębiorców dokonujących opłaty z tytułu korzystania z 4 zezwoleń wydanych dla 3 punktów sprzedaży. Przekroczenie terminu sięgało od 2 do 10 dni. Na dzień przeprowadzenia czynności kontrolnych, tj. 1 marca 2016 r. 3 z 4 zezwoleń znajdowały się w obiegu prawnym.

[akta kontroli str. 39-40, 96-100]

Z wyjaśnień Wójta wynika, iż przyczyną niewygaszenia zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych - w wyżej opisanych przypadkach - było przeoczenie pracownika realizującego zadanie objęte kontrolą.

[akta kontroli str. 34-35]

Zgodnie z wzrokiem Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu, z dnia 26 kwietnia 2013 r., sygn. akt II SA/Po 1073/12 „(...) Termin uiszczenia opłaty, o której mowa

w art. 11¹ust. 7 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi jest terminem materialnym. Jak wskazuje ugruntowane stanowisko Naczelnego Sądu Administracyjnego, termin określony dla wniesienia określonej opłaty jest terminem zawitym prawa materialnego, który nie podlega przywróceniu (por. wyrok NSA z dnia 31 marca 2009 r. sygn. II GSK 817/08).

W konsekwencji, nieuiszczenie opłaty w określonym terminie skutkować musi sankcją w postaci wygaśnięcia udzielonego zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych. Podkreślić bowiem trzeba, że sankcja z art. 18 ust. 12 pkt 5 powołanej ustawy w postaci wygaśnięcia konkretnego typu zezwoleń jest przewidzianą wprost przez prawo bezwarunkową i bezwzględną konsekwencją niedotrzymania terminów dokonywania opłaty za korzystanie z przyznanych zezwoleń (por. wyrok NSA z dnia 27 października 2009 r. sygn. akt II GSK 81/09). Obowiązek uiszczenia opłaty oraz skorelowana z nim sankcja w postaci wygaśnięcia posiadanego zezwolenia ma bowiem konstrukcję obowiązku wynikającego bezpośrednio z mocy ustawy. Oznacza to, że niezrealizowanie obowiązku dokonania opłaty przez podmiot uprawniony powoduje powstanie po stronie organu administracji obowiązku wydania decyzji o wygaśnięciu posiadanego zezwolenia. (...)."

Pozostawienie w obiegu prawnym zezwoleń, które zgodnie z art. 18 ust. 12 pkt 5 ustawy, powinny zostać wygaszone, skutkowało tym, iż w 2015 r. Wójt Gminy Wielbark posiadał błędną informację co do ilości punktów, w których mogła być prowadzona sprzedaż napojów alkoholowych.

Odpowiedzialnymi za powstanie ww. nieprawidłowości są: pracownik odpowiedzialny za realizację zadania objętego kontrolą oraz osoba bezpośrednio go nadzorująca.

W pozostałych przypadkach opłaty za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych zostały wyliczone zgodnie z art. 11¹ ust. 1, 2 i 5 ustawy i były wnoszone na rachunek Urzędu, zgodnie z art. 11¹ ust. 7 i 9 ustawy, tj. w trzech równych ratach i w terminach do 31 stycznia, 31 maja i 30 września, a wnoszona wartość obliczana była oddzielnie dla każdego rodzaju zezwolenia.

Zgodnie z art. 18² ustawy dochody z opłat za zezwolenia wydane na podstawie art. 18 lub art. 18¹ oraz dochody z opłat określonych w art. 11¹ wykorzystywane będą na realizację:

- 1) gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz Gminnych Programów, o których mowa w art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
  - 2) zadań realizowanych przez placówkę wsparcia dziennego, o której mowa w przepisach o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w ramach gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz Gminnych Programów, o których mowa w art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii
- i nie mogą być przeznaczane na inne cele.

Z wyjaśnienia inspektora ds. planowania przestrzennego i gospodarki nieruchomościami wynika, iż ogólna kwota uzyskana w 2015 r. z tytułu opłat za korzystanie z zezwoleń na

sprzedaż napojów alkoholowych wyniosła **75.339,51 zł**, z tego:

- na sprzedaż napojów alkoholowych do 4,5% zawartości alkoholu oraz piwa – **27.320,54 zł**,
- na sprzedaż napojów alkoholowych powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu z wyjątkiem piwa – **9165,92 zł**,
- na sprzedaż napojów alkoholowych powyżej 18% zawartości alkoholu – **38678,05 zł**,
- na jednorazową sprzedaż napojów alkoholowych do 4,5% zawartości alkoholu oraz piwa – **175 zł**.

[akta kontroli str. 101]

W 2015 r. na realizację gminnych programów, o których mowa w art. 18² pkt. 1 ustawy wydatkowano kwotę w wysokości **70.135,01 zł**, z tego:

- **64.135,01 zł** na realizację gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych;
- **6.000,00 zł** na realizację gminnych programów o których mowa w art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii.

[akta kontroli str. 102-103]

Z oświadczenia inspektora ds. planowania przestrzennego i gospodarki nieruchomościami Urzędu Gminy Wielbark wynika, że środki finansowe nie zrealizowane w roku 2015, w kwocie **2.054,50 zł** zostaną przeznaczone na realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w roku 2016 r.

Ponadto, w ww. oświadczeniu podano, iż „Zezwolenie Panu (...) wydano 31.12.2015 roku, z ważnością od 01.01.2016 roku, opata za wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w wysokości 3.150,00 zł zostanie wydatkowana w 2016 roku.”.

[akta kontroli str. 101]

10. Kontrola przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych.

Zgodnie z art. 18 ust 8 ustawy, organ zezwalający lub, na podstawie jego upoważnienia, straż gminna lub członkowie gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych dokonują kontroli przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwolenia.

Ustalono, iż w okresie objętym kontrolą pracownik realizujący zadanie, na podstawie upoważnień Wójta przeprowadził 2 kontrole przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń, w 2 placówkach handlowych - sklepach. Z analizy dokumentacji pokontrolnej wynika, że we wszystkich skontrolowanych placówkach nie stwierdzono nieprawidłowości, jak również nie wydawano uwag i zaleceń pokontrolnych.

[akta kontroli str. 104-108]

11. Prowadzenie rejestru zezwoleń.

W Urzędzie Gminy Wielbark rejestr wydanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych od 2010 r. prowadzony jest w formie elektronicznej w systemie PUMA, który zawiera następujące elementy:

- dokładny adres punktu sprzedaży napojów alkoholowych;
- rodzaj punktu sprzedaży;
- imię i nazwisko oraz adres otrzymującego zezwolenie;
- rodzaj i numer zezwolenia;
- datę wydania zezwolenia;
- termin ważności zezwolenia.

Powyższy rejestr pozwala pracownikowi na bieżące monitorowanie przedsiębiorców, będących w posiadaniu zezwoleń i egzekwowanie od nich wywiązywania się z obowiązku terminowego wnoszenia opłat za korzystanie z zezwoleń.

[akta kontroli str. 109-111]

Do ustaleń kontroli nie zostały wniesione zastrzeżenia.

Mając na uwadze powyższe ustalenia i oceny wnoszę o:

- 1) Uregulowanie sytuacji formalno-prawnej w stosunku do 2 przedsiębiorców, którzy dokonali opłaty pierwszej raty po terminie.
- 2) Wskazywanie w zezwoleniach na sprzedaż napojów alkoholowych (w tym zezwoleniach jednorazowych) uzasadnienia faktycznego i prawnego - zgodnie z wymogiem określonym w art. 107 § 1 kpa lub w przypadku skorzystania z prawa odstąpienia od uzasadnienia decyzji przewidzianego w art. 107 § 4 kpa, wskazywanie ww. informacji w zezwoleniu.
- 3) Stosowanie właściwej podstawy prawnej, tj. art. 18¹ ust. 1 ustawy, w wydawanych przez Organ zezwoleniach jednorazowych.
- 4) Zaniechanie odbierania oświadczeń o wartości sprzedaży poszczególnych rodzajów napojów alkoholowych pod rygorem odpowiedzialności karnej, wynikającej z art. 247 Kodeksu karnego.
- 5) Dokonywanie potwierdzeń przyjęcia wniosku o udzielenie zezwolenia, zgodnie z wymogami art. 11 ust. 3 i 4 pkt 1 i 2 ustawy o s.d.g.

Proszę Pana Wójta o podjęcie działań mających na celu usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości i uchybień oraz o poinformowanie Wojewody Warmińsko-Mazurskiego w terminie 14 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia, o sposobie wykorzystania uwag i wniosków oraz wykonania zaleceń, a także o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia działań.

Jednocześnie informuję, że stosownie do art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej, od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI
Artur Ghojecki